

Årsmöte punkt 7

Årsrapport 2017

Innehåll

NHS år 2017	3
NHS intressepolitiska sekreterare	11

NHS år 2017

NHS är ett samarbetsorgan för ömsesidigt lärande och förståelse mellan hörselskadades organisationer i Norden. NHS fungerar som ett forum för koordinering av nordiska synpunkter i förhållande till arbetet med hörselskadades intressen i Europa.

I samarbetskommittén ingår hörselskadades centralorganisationer från de nordiska länderna. NHS söker gemensamma ståndpunkter för att påverka beslutsfattare, företag och andra relevanta aktörer att ta hänsyn till hörselskadades behov i frågor som är angelägna för Nordens hörselskadade. NHS återkommande möten är viktiga plattformar för utbyte av erfarenheter.

NHS följer också med vad som händer inom hörselområdet både inom Europa och globalt. European Federation of Hard of Hearing People (EFHOH) och International Federation of Hard of Hearing People (IFHOH) är viktiga forum i det internationella intressepolitiska arbetet.

Genom EFHOH är NHS medlemsorganisationer (som är EFHOH och IFHOH-medlemmar) med i European Disability Forum (EDF) och genom IFHOH i International Disability Alliance (IDA).

Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté har följande 8 medlemsorganisationer. Felagid fyrri hoyribrekad i Fearoyum (Färöarna), Heyrnarhjálp (Island), Høreforeningen (Danmark), Hørselshemmedes Landsforbund - HLF (Norge), Hörselskadades Riksförbund - HRF (Sverige), Hörseltjänst rf (Finland), Kuuloliitto ry (Finland), Svenska hörsselförbundet rf (Finland).

Inom Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté har följande möten hållits under år 2017:

- Ledarmöte den 17 mars i Stocholm
- Årsmöte och temadag den 25–27 augusti i Asker, Norge
- Kanslichefsmöte den 31. oktober i Helsingfors.

Ekonomi 2017

Hørselshemmedes Landsforbund (HLF, Norge) sköter ekonomihanteringen i sex år från och med 1.1.2016. Medlemsavgiften är 2 SEK per medlem. Den intressepolitiska sekreterartjänsten och ekonomiansvariges resekostnader finansieras genom NHS budget. För att säkerställa närvaro från alla nordiska länderna på alla NHS-möten ersätts resekostnaderna för två personer för års- och ledarmötet och en person för kanslichefsmötet. Revision görs av det land som står följande i tur att vara ordförande. Høreforeningen har granskat NHS' räkenskaper för perioden 1.1–31.12.2016 og også fra 1.1-31.12.2017. Möteskostnadernas för årsmötet gikk godt under budsjett ettersom det var i Norge samt at Færøyene ikke hadde mulighet til å delt denne gang. Videre må det nevnes at ledermötet og kanslichefsmötet må budsjetteres noe høyere fremover, da reise- og oppholdskostnadene er vesentlig høyere enn det som blir budsjettet. NHS inntæker består utöver medlemsavgiften av ett bidrag ur Nordiskt Velfärdscenters (NVC) stödordning för nordiska möten och brukar uppgå till 50 000 SEK per år. Men, NVC strammer inn i forhold til fordeling av midler, så NHS får i underkant av 40 000 SEK i støtte. NHS sitt regnskap for år 2017 gir et underskudd på 56 912,- SEK.

Årsmötet 2017

NHS årsmöte är det högsta beslutande organet i det nordiska hörselsamarbetet. På årsmötet som hölls den 26.8 i i Asker, Norge deltog 18 personer från NHS 7 av 8 medlemsorganisationer. Bokslutet för år 2016 och budget för 2017 och 2018 godkändes. Föregående års verksamhet redogjordes och mötet godkände planerna för den fortsatta verksamheten.

Beslut på NHS årsmöte:

- Mötet antog en resolution om att: " NHS ber Nordisk råd og Nordisk ministerråd om å sette hørsel høyt på den politiske dagsorden og iverksette beslutningen fra Nordisk råd:
 - o att stärka insatserna inom funktionshinderforskning med speciellt fokus kring hörselsskadade /hörselshemmede ved å ta fram jämförbar statistik, ved å bruke/anvende Nomesko och Nososko på området i syfte att underlätta vardagen för hörselsskadade».
- I tillegg vil resolusjonen inneholde
 - o Gemensam nordisk konferens.
 - o NHS som en aktiv samarbeidspartner.

Mötet godkände dagordningen godkändes med tillägen:

-att under punkt *10.1 nationella rapporter* diskutera problematiken som finns i Danmark med öronläkares så kallade dubbelroll.

Beslut i så henseende ble: att diskutera frågan som en egen punkt vid kanslichefsmötet i oktober 2017. Høreforeningen skickar ut ett underlag för diskussion per e-mail.

Temadagen 2017

Temat för NHS temadag år 2017 var ”Vågar vi åldras i Norden som hörselshemmet”? og ”Hörselsomsorgen for de eldre, hjelpemidler, Offentlig/privat tjenestetilbud og ventetider”.

Dagen inleddes av HLFs Organisasjonssjef Roar Råken som ønsket alle velkommen og viste til dagens program innen viktige områder som eldre hørselshemmede, hjelpemiddelformidling til hørselshemmede, eldre og demens. Hvordan hørselshemmede brukere kan påvirke de offentlige og private tjenestetilbudene og hørselomsorg opp mot hjemmeboende eldre.

Politisk valgt ordfører i kommunen Asker:

Lene Conradi

- Ordfører Conradi ga oss et lite bilde av den naturskjønne Asker kommune som ligger rett utenfor Oslo og ved Oslofjorden.
- Conradi snakket så videre om det det regjeringsoppnevnte ekspertutvalget som var ledet av professor Arild Hervik som har vurdert behov for endringer i hjelpemiddelpolitikken i tiden fremover. Conradi satt nemlig i utvalget som har vurdert: «Mer effektiv Fremtidsrettet Hjelpemiddelformidling». Utvalget har sett på behov for endringer i hjelpemiddelpolitikken for å møte fremtidens utfordringer – blant annet som følge av flere eldre. Utvalget har også vurdert ansvarsdelingen mellom staten og kommunene på området.
- Videre gikk Conradi inn på hvordan Asker kommune jobbet med tilgjengelighet for funksjonshemmede i sitt område, og at de blant annet også deler ut en tilgjengelighetspris for godt arbeidet innen disse områdene.

Audipedagog/Audiograf og Post.Doc

Jorunn Solheim

- Solheim har Doktorgrad innen helserehabilitering og har foretatt forskning innen området eldre og demens. Hun forsvarte sin doktorgrad med temaet: «HEARING LOSS IN THE

ELDERLY. Consequences of hearing loss and considerations for audiological rehabilitation» i år 2011..

- Helsepersonell ved norske sykehjem kan for lite om hørsel og stell av høreapparater og andre hørselstekniske hjelpemidler. Men de vil mer enn gjerne lære mer. Dette viser en studie utført ved fem sykehjem i Oslo og to i Bergen. Bak studien står nettopp audiograf og audiopedagog Jorunn Solheim (bildet) ved Lovisenberg Diakonale sykehus (LDS), dr. Olga Shiryayeva (LDS) og professor Kari J. Kværner ved Universitetssykehuset i Oslo.
- Studien viser at ni av ti av de ansatte ønsker og har behov for mer kunnskap om høreapparater.
- Bare en av fem hadde mottatt noen form for opplæring i bruk og stell av høreapparater, og over halvparten av de spurte opplevde at høreapparater ikke ble benyttet fordi de eldre beboere i sykehjemmet ikke mestret å bruke dem. Fire av fem mente at deres beboere ble sosialt isolert på grunn av sine hørselsproblemer.
- Et stort flertall av de ansatte på sykehjemmene følte behov for mer generell kunnskap om hørsel, om ulike typer høreapparater, om stell og vedlikehold og om lys- og lydforhold som kan bedre situasjonen for beboere med nedsatt hørsel

Stortingsrep og helsepolitisk talspers for partiet Høyre

Tone Trøen

- Trøen er utdannet sykepleier og har sittet på Stortinget inneværende periode. Trøen er også kandidat for den neste 4-års perioden på Stortinget.
- Trøen gikk inn på dagens helseomsorg og hva som er viktig å jobbe med fremover. Hun viste til bl a fler utredninger og fler behandlinger innen sykesektoren de siste årene. Videre viste Trøen til kortere helsekøer og en økning i investeringene innen helseomsorgen. Trøen var videre opptatt av at pasientene må få større valgfrihet til bl a å velge behandlingssted. Betydningen av kvalitet og kompetanseheving i kommunene var Trøen også opptatt av. Hun innrømmet allikevel at mer kunne gjøres opp mot bl a vår gruppe, hørselshemmede. Trøen lyttet godt og var positivt innstilt til HLF Norge sitt prosjekt «En Moderne Hørselsomsorg» som nettopp jobbet for økt kompetanse blant helsepersonell i 12 Ringerikskommuner. Trøen lovet å hjelpe til å se på videre finansiering av dette prosjektet hvis det kom opp mot muligheter hun hadde i den forbindelse.

Ann-Marit Sæbønes

- Fysioterapeut med Internasjonalt engasjement. Sæbønes var hovedpersonen til å opprette brukerrådene for funksjonshemmede i Norge. Sæbønes ble også Oslos første kvinnelige Ordfører. I tillegg har hun vært Generalsekretær i FFO (Funksjonshemmedes Felles Organisasjon) og også leder i 12 år for Statens Råd for Funksjonshemmede i Norge.
- Sæbønes gikk inn på og forklarte betydningen av brukerrepresentasjon og hvordan brukere for bl a hørselshemmede kan påvirke politikere, helseomsorgen og institusjoner til å gjøre hverdagen enklere for bl a landets hørselshemmede.
- Sæbønes gikk også inn på FN Konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne.
- Internasjonalt solidaritetsarbeid var også et området Sæbønes trakk frem som viktig og hun påpekte at HLF Norge sitt arbeide i Malawi var flott å lese om og at også HRF Sverige og Svenska hörsselförbundet rf er engasjert i Bolivia med bistandsprosjekt.

Audiopedagog Sandra Ochoa og Audioped. Renate Lysta

- De jobber ved Linderudklinikken. De har skrevet en Masteroppgave «Hjemmeboende eldre med hørselstap – Ivaretatt eller ignorert».
- I sitt daglige arbeide, jobber de opp mot eldre og hørsel.
- Masteroppgavens mål var å tydeliggjøre sykepleiers opplevelser med tanke på deres ivaretagelse av eldre hørselshemmedes behov i hjemmetjenesten.
- Sandra Ochoa og Renate Lysta var inne på bl a at potensialet for forebygging av sekundærplager som isolasjon, ensomhet og endret atferd er stort blant hørselshemmede.
- Ved å ha kompetanse om hørselshemming og gode henvisnings-, samarbeids- og oppfølgingsrutiner mellom tjenesteytere i kommunene, høre- og hjelpemiddelsentralene, kan sykepleiere bistå eldre hørselshemmedes behov.
- Mange eldre med hørselstap får bedret sin daglige funksjonsevne ved at hjelpemidler tas i bruk, og at miljøet rundt eldre hørselshemmede tilrettelegges. Hjemmesykepleiers perspektiv vil kunne gi oss et bilde av hvordan den enkelte opplever å gi et adekvat tjenestetilbud til eldre hørselshemmede, i tillegg til hvilke eventuelle utfordringer som hindrer dette.

HRF, Sverige gikk inn på følgende:

- Andelen eldre hørselshemmede
- Den demografiske utfordringen ved at antallet og andelen eldre øker som igjen medfører fler hørselshemmede innen vård och omsorg, og fler pårørende med hørselsskader
- En svensk nasjonal kvalitetsplan for eldreomsorgen
- Hørselsomsorgen og støtte i Sverige på regionalt og lokalt plan.
- Påvirkningsarbeid for syns og hørselsinstruktører
- Svensk standard - •Omsorg •Boendemiljö (tillgänglighet och hjälpmedel) •Verksamhetens organisation

HLF Norge, Høreforeningen i Danmark, Svenska hörsel förbundet i Finland, Föreningen Hörseltjänst i Finland, Heyrnarhjálp på Island og Kuuloliitto i Finland hadde også noen kortere innlegg mot slutten av dagen.

NHS interessepolitiska arbete år 2017

Det nordiska samarbeidet inom NHS fokuserar på interessepolitiska spørsmål. Målet er å arbeide med spesifikke interessepol. spørsmål på eit internasjonelt plan. Nyckelbegrepp inom nordiska hörselfrågor är tillgänglighet, rehabilitering og hjelpemiddel, utdanning, standardisering, lagstiftning og prevention.

NHS Handbok i påvirkningsarbeide

Det jobbes i disse dager med å få utarbeidet en håndbok i interessepolitisk påvirkningsarbeide fra NHS sin side.

NHS Webside

Det jobbes med en skisse/design til hjemmeside for NHS.

Möten och utlåtanden

Under år 2017 fortsatte NHS ett aktivt påverkansarbeide for å få hørselfrågor på den nordiska agendan.

Årsrapport for år 2016 redegjorde for denne aktiviteten frem til og med møtet den 23 maj 2017. Det var møte med seniorrådgivare Kai Koivukangas, Nordiska ministerrådet. NHS diskuterte frågan om en hørselkonferanse samt framtagande av statistikk med avstamp i Nordiska rådets medlemsforslag.

NHS ønsker å delta i konferansen og være medansvarlig av konferansen. Vi ønsker også å bestemme tid og sted. I tillegg ser vi på NASU som et samarbeidende organ med NHS i en slik konferanse. Vi ønsker i tillegg en strategi/plan i forhold til sammenlignbar statistikk innen hørselsområdet i Norden.

NHS spilte inn forslag til Nordens Velferdssenters «Handlingsplan for nordisk samarbeid om funksjonshinder 2018-2017» i august år 2017. Sesjonen og behandlingen av planen foregikk i september 2017.

Det vil bli avholdt Kanslichefsmöte 31.10.2017 Helsingfors, Finland. På samme tid var det møter i Nordisk Råd. NHS ble akkredittering for å komme inn for å overvære åpningen og å høre debatten i noen av temaene som skulle drøftes. Berit Brørby og Roar Råken fra HLF var tilstede.

Det ble avholdt et Arbeidsmøte den 27. november i København om Nordisk ministerråds funksjonshindersamarbeite 2018-2022. Fra NHS så deltok Roar Råken og Berit Brørby. Det var i dette møtet viktig for NHS å gi innspill til den nye Handlingsplanen for Funksjonshindersamarbeidet i Norden – 2018-2022. I etterkant av møtet den 28. november ble det også oversendt et utfyllende notat til Nordisk Ministerråd vedr NHS sine innspill til Handlingsplanen. Notatet var på fire sider, mens hovedpunktene gikk på våre strategisk vedtatte hovedmålsetninger

Det ble avholdt et hyggelig og konstruktivt møte mellom NHS (Nordiska hörselskadades samarbetskommitté) og Nordisk Råd/-Ministerråd 12. mars 2018.

Møte Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd den 12. mars

Deltagere var:

Nordisk Ministerråd:

Kai Koivumäki

Nordisk Råd:

Jenny Pentler

Nordiska hörselskadades
samarbetskommitté :

Roar Råken, Sune
Wadenheim, Viena
Rainio

NHS ved Roar Råken gikk gjennom følgende samhandlingsområder innen den nye handlingsplanen for nordisk samarbeide om funksjonshinder 2018-2022.

- 1) Menneskelige rettigheter.
- 2) Holdbar utvikling
- 3) Fri bevegelse.

Videre har det blitt avholdt møte med Nordisk fraksjon i april 2018 på Stortinget i Norge for påvirkningsarbeidet opp mot Handlingsplan innen funksjonshinder 2018-2022.

NHS samhandlingsdialog til «Handlingsplan for nordisk samarbeide om funksjonshinder 2018-2022».

Fokusområder og aktiviteter:

- 1) Menneskelige rettigheter.
- 2) Holdbar utvikling
- 3) Fri bevegelse.

EFHOH och IFHOH

NHS følger aktivt med de europeiska och internationella paraplyorganisationernas EFHOH och IFHOH arbete.

Årsmøtet til EFHOH AGM ble avholdt i London 5th of May 2017 Friend's House, 173-177 Euston Road, London, NW1 2BJ London, United Kingdom fra kl 13.00 – 17.00.

Det var et årsmøte som gikk på det jevne uten den helt store debatten eller det helt store engasjementet.

Vi var igjennom som seg hør og bør:

- Regnskap for 2016
- Årsberetning 2016
- Strategiplan 2017-2018'
- Handlingsplan 2017-2019
- Budsjett

Det som kort kan sies er at det:

- Påvirknings- og samarbeidsarbeid mellom EFHOH og Høreapparatleverandørene
- Påvirkningsarbeid ved deltagelse og presentasjoner på ulike helsekonferanser i Europa.
- Påvirknings- og samarbeid med Verdens Helseorganisasjon
- Deltagelse og påvirkning i forhold til FN konvensjonen i form av deltagelse i ulike forumer og debatter
- Deltagelse og påvirkningsarbeid opp mot ulike komiteer innen EU

Vedrørende økonomien i EFHOH:

- Inntektene og kostnadene balanser godt og en har kun et negativt resultat på 10-12000,- kroner pr år. Her har de god kontroll.

Vedrørende NHS sin Resolusjon:

- NHS fikk presentere sin innsendte resolusjon for EFHOH. Det var HLFs Org.Sjef Roar Råken som stod for presentasjonen. Han gikk frem som følger:
 - o Kort om HLF som har formannskapet i NHS.
 - o Hvem NHS består av.
 - o Kort om områdene i resolusjonen og at de også er blitt lagt frem for Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd og faktisk fått tilslutning der!
 - o Avslutningsvis en oppfordring til EFHOH om tilslutning av resolusjonen og innsendelse til EU.

EFHOH skrøt av resolusjonen og synes vi hadde lagt ned et godt arbeid. De ønsket å støtte den.

NHS interessepolitiska sekreterare

NHS interessepolitiska sekreterare koordinerar det interessepolitiska arbetet, bereder ärenden samt fungerar som sekreterare och kontaktperson, med mera. Den interessepolitiska sekreteraren är anställd av Svenska hörsselförbundet rf och är stationerad i Finland. Arbetsuppgifterna utformas av NHS, och NHS har en egen budget för tjänsten. Cilla Schroeder anställdes som interessepolitisk sekreterare på 25 % arbetstid i juli 2011. Schroeder är föräldraledig 30.4.2017–31.1.2018 med möjlighet till fortsättning. Svenska hörsselförbundet anställde Viena Rainio som vikarie i april 2017. Enligt årsmötets beslut den 28.8.2011 fortsätter sekreterartjänsten tillsvidare.